

O'orip ni Koho I Tafalong

Yo enemay ko safaw no mihecaan no mako itiya a tayra kako i Taypak a matayal to pakayniay i mitelacay to fuday a Kosi, i salaloma'an ninian a Kosi i, cai ka'aloman ko masapangcahay itira a matayal.

O nikalalokto no mako a matayal itira, saka maolah ko tawki i takowanan, o tayal i tira i, cacay a romi'ad faloay a tatokian konika tomireng a misatawataway, ano mipacamahaw a matayal to romi'ad haw i, matira a tomireng, pakayni iraray a tanektek no 'icel no mako haw i, o pakadefoay kako a matayal, nikawrira, cai kao kikay ko tiring no tamdaw, saka halafinto ato matira:to a misatitayiol to tayal a misatawataway, saka masadakto ko masamaamaanay a roray ato adada no tiring to nikasahetoanto a tomireng ato oyanan:to ko tayal, saka malingatoto ko adada no tireng, satalengteng sato ko tosotosor no mako, toyacacayto a romi'ad i, kinafahal saan a caipitengil ko wa'ay no mako, caayto kanga'ay a mikihatiya to kikay a tomireng, caayto kanga'ang'ay ko rakat no mako.

Toya tatokian i, ma'araw no tawki ako kako to nika adada no tiring,caito kangaay ko rakatrakarakat, o Ngayngay cira, ma'araw nira kako a mapokoh, saka tangsol hato nira kako a patala tata'angay a isin itira Tayta hananay a paisinen, mapai:sinto haw i, o keton no sowal no isin, away a matama a makera ko adada niniana a kayning sato ko sowal, pakatirengan haw i, away ko maan saan, ira ko pipado^do nira isin to sowal, o adada no to'as, ano cai i, o nipsiselic no to'as to adada sato ko sowal, itiya i,

pacaof hato no mako kira isin, "hay! a isin, ira ko to'as niyam, o malasikawasay, nikaorira, mapatayto i pinapinaay a mihecaan" han no mako a somowal.

Matiya o mafana'ayto kira isin to nika o roma a adada kinian saan, o pipalalan nira isin a somowal pakafana' to tawki ako i, cai ka^ca, o mamikilim kamo to misikawasay a papitapal o maan ko lalingadan no adada nina kaying saanto ko pipacopo' to pineneng to adada no mako. sa:an i, tangsol sato a pasatimol a tayra i Sinciko a mikilim to cacay a misikawasay a ngayngay, to sapihapinangan to adada no mako saan kira tawki, paci^ci sato korakat niyam a tayra i Sinciko.

O refong a malacikawasay

Yo miliyas to Taypak a tayni i Sinciko mikilim to cacay a mato'asay no ngayngay a sikawasay, o makilimayto no niyam kira mato'asay, wata:to ko to'as nira Ina, ora mato'asay i, itini i niyaro' no ngayngay, makaalato to safaw to limaay enemay ko mihecaan a malasikawasay, , laya'en nira ko kamay no mako a mitapal, pasadak hanto no mako a mipafeli i ciraan a milaya' a papineneng, pasadak saho kako to kamay no mako, tangsol a mafana'ay kira Ina to nika o niselican no mato'asay nira kina adada sato ko sowal nira, saka pakafana'en nira ko tawki no mako tina adada ako, saka, saliyaliyawan haca a mihapinang a papipiked to kamay no mako a mi'akong,matiya o mitolonay a makakafit ko tarodo'.....

那麼好·丫讓

社區母語教學

玉山神學院兼任講師

文化館管理

著作〈阿美族傳統醫療研究調查〉、〈九年一貫阿美語中部教材〉

Siwkolang 'Amis

中部阿美語 | 短篇小說

Makaala to pangkiw no toki ko nipitapal nira a matiya:saan o mitolonay, namati: ya haw i, irato ko sowal nira a papepo' to sowal,sowal saan: "i to'as no miso haw i, ira ko cecay a mama ci Piday hananay ko ngangan haw?." Pasowal hanako: "hay!, o akong no mako ciira." milicay haca kira sikawasay to tawki ako a somowal,: "cai kao adada nira kinian, o pitahidang no to'as nira kinian a papitirod to tayal no akong nira." Saka pasaynito i takowanan kira sikawaay a mato'asay a somowal a patoor, " yo tayraan kiso i Kilong i, o tayraay kiso i loma nima" saan a milicay," paca'of hanto no mako a somowal: " o tayraay i loma' no faki ako kako " hato no mako.

Maherek a mi'edaw kira sikawasay i , sowal sato, pafesoc han a tayra i Kilong ci fakian no miso'.....

Makapahay ko faloco' a tawki, tangsolento nira kako a padakaw a tayra i Kilong, nanitiya, tatodong saan ko nikacakat no Ina ako nani Tafalong a tayni i Kilong, makao'a:roho no niyam i, menad saan a tangasa, sowal saan ko Ina no mako i takowan:" ira ko cecay o demak i tatirengan no mako , caykanga'anga'ay a morekoh, saka, tayni kako i Kilong, sa'ayaw a paka'araw i takowanan i, ira... inian naca kini sato ko sowal,"

Tahatini, o faloco ni Koho i, mararom cira tonika o matiniay ya:ca sato ko demak a matira, iray i faloco' nira a firang ato maselenay a karetengay a 'inoreng, mati: ya sato o nitelepan to ma:an a karetengay a faloco', o masakapahayho kako a malalimecedan ko tiring i, o tatala'ayawho ko pireko no mako to nikalakaying no mako a milaheci to nafalocoan i, naw~~ no i takowanan a tahcera ko matiniay a satahidang no mato'asay i takowanan, o mamapalasadaw ko nisahalakaan no mako to makapahay a 'orip no mako a malakaying,kona o mamamnga'ayho kako a maladadamaanay a fafahian, ha: en han kako a miperec a papilaya' to kana'ayan a demak, i tinito ko rarid no tangic no mako~~~~~

Yo halafinto ko nipipacarcar a maparekoh ko tayal, o nisafaloco'an to romi'ami'ad i, o tayal no cayyay kao mamadayom a tayal no malasikawasay, o kalasikawasay i, caay kao salowayay a tayalen, o cecay no pi'emec to tiring a pakinali mi'imer.

Tahatini ko sowal ni Koho haw i, irato a matiya o nemnem ko keter nira to mato'asay, safaw to ememayho ko mihecaan no mako i matini, ha:en han kako a mipalit a mipeleng to 'orip no mako sato, pakihmamangan sato a malasawad a awaay kono tirengan a nisafaloco'an. O roma i, pakih mamangan to a ira ko pisalemed no mako a maladadamaanay i siyakay nasaan i, 'araw hanaca, malamatinaiy a mafo'ot no to'as,~~~aya: kako.~~

Hilam: mata'elifayto ko tosapolo' a mihecaay, o rayray no 'orip no mako haw i, ano masamaan ko kaen ato lekakawa, caay pilecad to 'orip no finawlan i niyaro'. Ano o mipaypayay a pito'oreng i, iraho ko titititi ato sinafenafel, o no mita saan o pangcah a malasikawasay haw i, tosaka pito'oraw to to'as saan haw i, ma'imer to kaekaen to maamaan, ano cai letepen ko nano to'as haw i, amaanen a ma'adah ko tiring, ano caiho do^doen letepan ko nafalocoan no mato'asay i, maanen nira a palalitemoh to sakaci'icelaw a mitapal, ano pakato'oray to nafaloco'an no mato'asay haw i, o papakaadah to adada no adadaay.

O roma haw i, o pakayniay i sikawasay, ano awai ko nao misa'icelay o misangericay to wadic a makalimay ko pisa'icel i, cai kao mama adah ko adada, nakawrira , o salongoc no mato'asay a palasikawasay i takowanan, ira a matonemnem a masadek i faloco' no mako ko matiniay a hareteng, ano laliwen no mako kina limo'ot haw i, latek o mama pades ko cima a salikaka no mako, ato safasafa no mako, saka itini sato a masemer ko faloco' ako a miso'em to ngapa a misa'icel mihadi^di a mito'or to nafaloco'an no to'as ako.~~

Saan haw i, o 'oled ko sikaen no malasikawasay. O nao malipahakay sinowayay

ko nika lakaying no mako a malalimecedan, anini sato , caayto kanga'ay a mikihatiya to roma a kapot ato salikaka no tiring, malaliyas ato widawidan, nawi:~ kinatireng ,sacecay sato ko nika'orip ako,~~~

Tayniay kira fayi no mako ci Osay-lahok , mararom cira a tomangic sida'it i takowan, ta:ngic saan a somowal: " no: tohani ko pisemer no miso a Piday _Faloyan to teloc no miso, naw pakararima hato no miso ko teloc no miso saan a tomangic a mipacoli to fa'inay nira tina misolotay i ci Kohoan a mato'asay, o malakawakawasayto a sikawasay a mama.

Tonika o nano matinakoay nira ato fa'inay nira a malasikawasay yo ma'orip ho itini i hekal, tada o karorayan ko nipicomod ato nikasadak no malasikawasay hananay a tayal, saka , itini ko pipatado o sini'ada nira a miliso' to teloc nina ina ci Osay-lahok i ci Kohohan.

O nikatitirod no malasikawasay to tayal

Kamatini aca no demak haw i, kina kemo sato kako to demak a mikihatiya a misafaloco' to tayal no malasikawasay a tamdaw, o sangra'ay a matayal to tayal no malasikawasay haw i, i sa'ayaway a fulad, mapala'edef ko loma, cecay a romi'ad haw i, kinatosa a komaen to 'oled hananay a kakaenen, inian a 'oled hananay a kakaenen i, o nano pilalo to panay, namala:loto haw i, moricen a pala'emo, ta mi^mi han ta malahemay, cai cacacacaken, o cecay no lisin no sikawasay kinian.

Tatiuh a mililoc to cacay a fulad, yo caayho kahaen haw i, tolo sepat ko romi'ad a cai pililoc haw i, matiyato o malamaanay ko tiring, matini sato haw i, tadamasacacay a fulad ko nika cai pililoc a mido^do to limo'ot no to'as i, o cecayto no salifet kinian. O nipido^do to sowal no 'A'isidan to sapililocaw , saka mahaydaayto no 'a'isidan saka malitapangto ko pililoc, sahaca i, cacay a mintang ko nanom , edeng saan o sakalalo'op i mamangay a mintang, sahacai, pacamolén to epah ko sapililoc, o hareteng ni Koho itiya haw i, aya~~~o malamaanay to kako hakini saan a tomangic cirang.

Sa:anto, maraodto ko pinapina a romi'ad, inito ko papinapina a 'a'isidan a sikawasay a

tayni i loma' no mako a pasikawas i takowanan, irato ko pisilsil naira to sapipacakataw i to'as a kakaenen, mato cacayay noli' ko kareteng a fafoy, o ma'oripayho a fafoy, o roma i, padangen no paro no loma' ako a mipatala'ayaw no sikawasay ko sapacakat a pato'aya, yo masatapangto a matayal haw i, ira ko tolon naira tira fafoy, saka matiya sato o mapa'elay ko foti nira fafoy awato ko diwadiwang,~~~

Mapararid ko kero ato radiw no sikawasay i tatakelan a mipato'aya, i narikoran ninian a demakan haw i, alaen no sikawasay ko folo' matiya o samamangay a salitarodo' no kamay a fulo' 'imacen nira ko tapangan a misa'idoc, tisolen no sikawasay a miso^sol a paka'ae'nocan no fafoy, o kafahekaan haw i, awaay ko tangic a cilowi' kira fafoy, o nini a fafoy i, tangsol sato a malo sapacakat i to'as, namatira haw i, o eli' ko sapi dohdoh to fangec no fafoy, o po'ot no sikawasay ko sapikiskis to fanoh to fanges no fafoy, ta do^do sato haw i, irana po'ot ko sapitokad tira fafoy, yo makiterong ko pitokad haw i, alekasadasadak sato ko tina'i nira fafoy, o parod no loma' ako ko matayalay, a mipalosimed to tinayinayi' no fafoy, ta miceli' ko sikawasay i ci Kohoan a pato'aya, ta pakitangalen no mako ko kalotinayinayi' no fafoy, o cecay no pipakafana' to to'as no todong no tirod no malasikawasay hananay a demak kinian, o pirayray no malasikawasayto ko demak no nini a loma'. Mapararid ko radiw naira a oyananto ko kero a micaradaw. Itini tora tatokian i, o cecayay ko faloco no mako a mireko to faloco' no to'as,sahaca i, o sapirekoaw no mako to nika'adah no tiring no mako, ato hay caito pikilim to roma a safasafa no mako a makari'ang,

... toyaan haw i, misatapangto ko tolon naira a milongoc to mapatayayto a sikawasay no paro no loma', o pilongoc naira a mipadama i ci Kohoan haw i, masamatini ko tolon naira: "Kamo o mato'asay kawakawasannanay, O hitofo no rayray ita ci Koho malamisikawasay, o fafahian, o teloc ni piday-faloyan mama^, nanay mapaca'ofa namo i faleday..... (語意：你們神界的老前輩，Koho是我們巫師的傳承者，

她身為女性，是巫師Piday-Faloyan 的後裔，祈願在上的前輩應允)

Mahe:rekto ko pitolong a milongoc i, itini tina katelangay a loma, sasepatay ko sikawasay a micaradaw, o miki'eciway, cacay a tatokiay ko nikakero naira itini i tatakel, itiyato haw i, matiya o pakatengilayto kako ira ko mipangihay i takowanan, o rangiha' nira matiya o soni no kaketi ato ca i, matiya o ngiha a soni i tinwa,toyaan haw i,matinako no mako ko ngiha' no mato'asay a sikawasay, o sangra'ay no mako ato to'as a malalicay, saka o mahaenayaca haw ko sikawasay sato kako, ... alifahal saan ira ko cecay a ngiha a matingil no mako a mitahidang no ngangan no mako, siwar hanako ko tangal no mako a milicay tira makeroay a 'a'isidan no sikawasay, "cima kira mitahidangay i takowanan " han no mako a milicay. Malipahakay caira a sasepat a somowal, sowal sato,"o masikoay ko tayal no mita anini sato ko sowal" o sasepatay a sikawasay ko mipadangay i ci Kohoan, o sangraay haw i, ci Mayaw-Arong o fa'inayan, o saka tosa haw i, o fafahian ci Pahah-'Ilid, o saka tolo haw i, ci Ina 'Ariray, o isadoay ko loma nira, toyaan haw i, micaradaway haw i, ci mayaw-Arong .o rmediway haw i, ya tatoloay, itini i tenok no karomadaw haw i, ci Pahah-'ilid ato ci ina'Ariray ko midamaay ci Kohoan a pasalo'afan, miririd tayra i katangasaan ato kafelecan, tasakacaaw kamociris ato mapa'el a cayka lomowad, mana'on to cai kasamisi ko narikoran a tayal.

O nikalalitemoh no sikawasay ato to'as

O sakacecay: o piedaw

Yo romadiw ko sikawasay to radiw haw i, o cecay no saka lalitemohaw to mato'asay, matira ko pakayraan no mita o pangcah, yo satanektek sato ko kero a romadaw haw i, o cecayto no tangasaayto i to'as a lipahak a malalitemoh o sanay, manga'ay aca ko nika romakat o sanay, ~~~yo masacecay a tatokian ko rakaw a misataliyoliyo i kafutian a tatakel haw i, masaromato ko radiw. Sahaca haw i, sateked sato kako a romakat , lonok sato kako a

makat to rarakaten no mako,o micaradaway a mama ca Mayaw-Arang, cira to ko midamaay itakowan ci Pahah-'Ilid ato ci Ina Ariray, caayto kakero caira a pahanhanto i tatakel, nika mahaen to a mapararid ko tadaradiw no sikawasay.

Micaradaway a mama ci Mayaw-Arong miocorto i takowan a tayni i cicialalay a miala to damay no cidal, o nini a damay no cidal hananay haw i, o todong no o kapahahho a cidal sanay ko imi, misa'icel kako a romakat , iraya i pising ato mata no mako haw i, fahal saan a ira ko cacay mikonis i ka'ayaw no mako,saka sa'icel hanako ko pilepel tira lalosidan, toya tatokian i, ma'araw ni mama niyaw ko picepet no mako tira damay, saka ki'ayawen nira kako a milepel a mi'alaw naikamay no mako, pado^do i, misatapang haca a mitolon saka so'elin ira i kamay no mako ko tada damay no riyar, sahaca haw i, ikaka ko lipahak naira to nika hatini no 'imer ato lalok no mako a misi'ayaw to to'as i kawakawasan.

Inian a damay no cidal hananay haw i, itini i salaloma'an no sikawasay haw i, i salaloma'an no siki o satadamaanay, o pi'edaw no sikawasay to saki niyaro' to pakayniay a tayal no finawlan, ano paka'ala to damay no cidal haw i, o sakacaayto kacilifong no niyaro' o sanay saka tona pakaala ci koho to damay no cidal haw i, o sakalemed no niyaro', saanto ko lipahak no 'a'isidan.

O sakatosa no pi'edaw : mirawis to titi i mato'asay

Sahaca o piterong no 'a'isidan no sikawasay i ci Kohoan i, tada o pakalifetay ci Koho to 'icel no to'as sato ko fana' naira saka liyawen no 'a'isidan a miocor a patayra i to'as a mirawis, yomatiya sato, misa'icel ko sikawasay a miki'eciway ato micaradaw a romadiw ato makero, mafotek ko mata no mako haw i, iro a matengil no mako ko cacay a angihay, somowal i takowanan , celaken ko kamay no miso saan, miocor haca i takowanan a papiala to cacay a losidan , toyaan haw i, caay ka'araw no mako amaana kira lalosidan, saka deng to pacecay nira i takowanan a sowal to saka caay to kao

kadofaay ko nikaira no niyaro' saan, yo malaya' no mako haw i, ,tangsolen no 'a'isidan a mikacep ko kamay no mako a miki'ayaw a miala , yo cefisen no 'a'isidan a mi'alaw haw i, tangsolen naira a pateli i kaysi, saka ira ko hato taro'doay a titi no fafoy, o cecay a pirayray no 'a'idsidan a somowal i, awaay ko nika ira no finawlan tonini a mihecaan, o aira ko maeta'ay ko patay saan,~~ so'lin toya mihecaan haw i, itini i niyaro' , ira ko sepatay a malasiningay awaayto ko felec a minokay, ma'alolayto sanay ko rihaf, o irayay itini i takaraway a 'ice'icep i, awa:ayto ko heciheci, yomatira haw i, malofic, anini sato haw i,o kalo maamaan i matirato a awaay ko nikaira, o pipacecay no sikawasay a somowal haw i, sowl saan: 「Anini a miheen ' Acaay kafangcal ko nikaira no maamaan ' A ira komaeta'ay ko nikapatay A tamdaw.·····」 ° o mikonisay i faloco' no mako a pinangan haw i, irikor to no pitolon no 'a'isidan patiyolen naira i kamay no mato'asay a panokay.

O kafahekaan a 'icel no sikawasay

Inian haw i, o sangraay a mapatihi no sikawasay ci Koho a milaheci a mirayray to saka a micomod itini i sakowan no sikawasay, irikor to haw i, ira haca kopi kongling a mi'olac milifet a mipalasukawasay.

Toyaan haw i, o tatayni i cidal a miala to damay no cidal, nawhani, manga'ay hakini cai kanga'ay hakina saan caira o 'a'isi'i'sdan , ano pakaala to damay no cidal haw i, o tada o so'elinay to konika malasikawaay a sato ko sa'osi, saka yo matira a mapatihi no sikawasay haw i, maemin a malepon ko nipalimo'ot , itini tona rekad haw i, yo caliwen no mato'asay ko kawan an a kamay no mako a mitengteng haw i, caay kafana' kako o maan ko nipafelian naira i takowanan, tangasato i tatapangan no 'a'isidan itira a micefis to nai kamayay no mako haw a mapateli i kaysing, itiyato a mafana' kako to nika o damay no ciday tasaan kako, sahaca i, somowal ko 'a'isidan i ci Kohoan :Koho, o naitiniay i nakamayan no mapatayayto a mato'asay no namo ci Piday-faloyanan kinian" ,sato ko sowl, saka mafana' to coira o

malomamaay ato malo inaay no sikawasay, o edengayto ko icel ni Koho a malasikawasay to faloay pitoay saan, itira a mahemak ko 'a'isidan no sikawasay to nika tanektekayto kona nikonglinan no mita ta sato a raheker ko tayal, sahaca haw i, caira o sikawasay pakayni tonini a demak a pasifana' to laloma'an ni Koho, tonika rorayan ni Koho a mi'emec to lisiin ma'imer to lisiin no to'as saka matini ko nika fangcal no lalan a masiko sato ko piketong to sowl, itini a mapaherek to ko tayal no kalo sikawasay toya tatokian.

Narikor an nora demak haw i, ira haca ko patinako no awaayay a ma'araw, sakapakayni i radiw no sikawasay a mi'edaw, saka o paka'araway to kako to ma'an, ato irato ko tada'icel a misi'ayaw to roma a 'icel, toyaan haw i, tonika iraan no kakafokilan a 'icel i, mipadang to kako a mikilim to kolong no finawlan, ano cima ko pakawa'esiday to kalo maamaan haw i, makilim to, oroma i, papikilim ko finawlan to masidayay a kolong, pakayni i piedaw ni Koho haw i, tosa romi'ad, tolo romi'ad makilinto kira kolong, masamatira ko nika o kayingho ko tiring ni Koho, malitapangayto ko hacafay no to'as a malasikawasay no tafalong ciira.

O pitelac no cikawasay

O sakatosato ko pilidong to nano pidemak to tayal no malasikawasay, o sowl no malasikawasay haw i, o mitelacay hananay ko demak, onini a mitelac hananay haw i, inika dado^do no saolac no malasikawasay i rikor no safawtolimaay a romi'ad, itini i salalomaay 15ay romi'ad haw i, ira ko sowl no pasi'daway , acaa pilakowit to saka paisinaw no demak saan, pakayni i pitelac to salo'afang , mananamto ni Koho ko ciusin no saso'ayawen a pakayraan no to'as, pakacowa a miso'ayaw to salo'afang, pakacowa a mitolon to to'as, mafana'ay ito, saka caay to patihien no 'a'isidan ko polong no demak ni Koho, tonini a pitelacan a siki haw i, makaala ci Koho to cacay losid no to'as, sahaca haw i, mapanokay no 'a'isidan a panokay i to'as , matira ko patatikotiko saan a misaliyalayaw a mitelac ci Kohoan a so'elinay a malasikawasay

no niyaro'

O pitelaw no sikawasay

O na mitelaw hananay a siki haw i, o سوال no mato'asay i, o sapila'ed o fasiyaw Do^doen ko nano سوال no sikawasay, o cecay a tadamaanay a calay hananay kinian, o sapipala'ed tono hekalan ato no kawasan a kaitiraan, saka ira ko pipafasiw hananay no niyaro' a mipatakotahanini, wau~~~wau~~~wau~~~saan ko caay kao salowayay a tengtengen, o سوال no sikawasay haw i, o mitelaway o sanay, to saka pieteraw no adadaay a milakowit tinian a calay, ano maka'awasho haw i, o mamaadahto ko adadad no adadaday a tamdaw saan, nika orira, ano malafotho haw kinacalay haw i, o aira ko lafo hananay a adada.

I tini i rayray no malasikawasay hananay haw i, cai kao salowayay ko demak naira, tonika herekanto no saolac nasaan ci Koho haw i, 'araw hani ira ho ko pi^pod to mato'asay a siki, herek haw i, iraho ko papikoliniwayj hananay a siki, selic no demak haw i, iraho ko piliyaw a mitelac hananay a palasikawasay, sahaca haw i, ira haca ko talakawakawasay ko 'orip no misi^daway, ta do^do saan haw i, ira haca ko mafakelay hananay a caayay kao mamaemin a dado^doen a demak, saka itini to ko saka tomangic ni Koho a mana'ay a malasikawasay.

O mi'ang'angay a rayray no siki

O mi'ang'angay a rayray no siki, do^do 'a'isidanto ko sitodongay a matayal, pasa'amisen ko pisi'ayaw, misi'ayaw ci Fayi Dongian, o mikowanay to 'orip no mato'asay, pakayni ko pitahidang to mato'asay no adadaay a tamdaw. i pangkiwto no toki haw i, mapafolod ko radiw no sikawasay, ma'araw to no mako ko salo'afang no tireng ako, sahaca haw i, matawa a paka'araw i takowanan, itiya i caay kafana' kako cima o lalicayen, saka pasifana' a matini han no mako ko 'a'isidan a somowal: matiya ako kiraan a tamdaw", itatihayto a maleko sakawasay i, matawa to caira a malipahak, tada o siepocay ko lekakawa no mita anini sato a masasowal, itinito

i ka'imer ni Koho to lekakawa no sikawasay saka matini ko kasarocod no demak ita, sahaca, papicelien no 'a'isidan kako a papitahidang:" kati kati kati kati-----",itiya i, sangsol saanto kira salo'afang a micomod i tireng no mako," micomodto i tatirengan no mako kira'adingo ako" hanako a somowal caira, itiraho ko tawa naira. yana matini kodemak haw i, amatira kira ko nila o malaheciayto no mita kina demak sato ko 'a'isidan a mitapal.

Mi'pod to Mato'asay

Yo maherek to ko roma a sika i, do^do o pi tahidangto to mato'asay a paepod a tayni i saeno, o papasawili satiolan ko pisi'ayaw, mararidto o 'a'isidan a sikawasay ko mikeriday, ta micaradaw ko romaroma, itenok no radiw i, fahal saan a ma'araw no mako o 'alomanay a mato'asay a mahacecay a mipasifana itakowanan a milicay, cima kako? cimakako saan, o to'as no loma nira kako saan a mipasifana', oroma i, paini no nitayalan naira yo itiniho i hekal. namahaena ko demak haw i, haenen no mako a pasowal ko 'a'isidan a somowal, haykira saan to ko 'a'isidan a somowal, marawisayto nira kina piso'ayaw to mato'asay sato ko سوال, ta itini ko pipaherek to demak a mapatot ko kalalicalicay to mato'asay a mapaherek ko demak.

Papikoliniw

Ira haca ko keton naira o maleko sikawasay to sapiditekaw to 'icel no mako a misi'ayaw to mato'asay a palikoliniw, ira ko cecay a ina a sikawasay, caay kanga'ay a matini ko demak, akaho pasifana'en no mita to matiniay o mikoliniway a demak, nawhani, ano mafana' to cira a pakakawas ko nipikoliniw haw i, a mikoliniwto to pidak to ekim, o wawaho ci ira, acai to pakalosimet kita saan ko nika lalicalicay naira. sa:an haw i, papikoliniw hanawho no mita to 'icep no mato'asay sato, itiya sato, cai kao kaci'icepan, caiho kao pi'adawisan to 'icep, awaiho ko 'icep, saka o tatayra i mato'asay a mi'a'eng to 'icep, sahaca haw i, ira ko cepot naira i takowanan a caipafeli,

korikor hatu no mako a miala ko cecay a peco' no 'icep a pakikamay.

Ma'araw to no 'a'isidan no nipiala no mako haw i, lepel hatu nira ko kamay no mako a mi'alaw to kamayay no mako a 'icep a paki'awaled a mipateli, nawhani, kaacekan saan to sa'awaledan saan a maacek ko mato'asay, ta caayto kao sapipanokayan. maherek i, teli hatu i kaysing, ta sowal sato ko 'a'isidan, inian a tadamaanay a 'icep, cai kao mamaala no kalo sikawasay haw, tonika o caiyayho kaciramod ci Koho saka o makoracay ho ko tireng saka pakaala i tini i to'asay to hatu tarodo'ay a tata'ang a 'icep, maherek a mitolon ko 'a'isidan i, mapapecipecihto to 'icep, tadamaan a sakahengang saan ko sopa'. namahaen haw i, matalaw to nika raridaw no fana' no mako a mikolinaw haw i, pakayni sato i nipiparamod itakowanan a milowan to 'icel no mako, omaan ko pinang saan caira, nawhani, caiho katangasa i miti'elacay ko demak i, amaan ko pinang sato a mipaherek to sa'olac itakowanan.

O demak a Miti'elac O sakatoloto no pitapal naira to sakalasiawasay a sa'olac, o safaw to limaay ko la'ed no romi'ad, sangasa i sakatoloayto a polo' a romi'ad itiya, a mapatireng ko piti'elac hananay a siki, toyaan haw i, cakikao dengan o epah ko sapacakat, o 'oled to, o lo'ohto, masamatira ko demak, caito kao tadamaanay ko sapato'aya, o nipipaytemekto ni Koho a minanam, deng o pipatihi a miparadiw ko tayal no sikawasay a tina a maemin. Yo maletepto ko nipido^do to rayray no demak haw i, caito ka siwala, awaayto ko moraraway a demak sato caira a masasowasawal, pacepo' saan to tayal ni Koho a mahemek. Itini konika la'edef no cacay a fafoladan a mi'emec to 'orip no tireng,sa:an haw i, faecalto a misatapang a maento ladaway a sinafel,ato titititi, nakaorira, deng o picocop to sema no mako a cacay, o foting itini i 'orip no malasikawasay, o satadacaiyay, cai kao mamatefing a kaenen, nawhani, paisin saan ko mato'asay, o sowal no 'a'isidan i, pakih anini toloy a folad a kinacecay a komaen tangasa i

sakatoloayto a miti'elac tamapaherek saan ko tadasowal to siki.

Pakayni i sowal no somowalay, yo palowad to tayal no malasikawasayi, 'aloman ko finawlan a militahom to sapinenengan,hamayta sanay a faloco, o kafahekaan haw i, inian a masakapahayho ko tireng a kaying o mamalasiawasay saan, itiyaho i enemay a polo' no mihecaan i, tata'ang tata'ang sato ko tayal no mito'oray to kiristo ato tisokiu ato romaroma a pitooran, itini a malamalahedaway to tayal no sikawasay, itini mapatireng a mapalowad ko kapah no sikawasay ko saka talalihaf no niyaro' a malakafahekaan ko demak.

I rikor to namitelac, irato ko kasasi'ayaw a malalitemoh to mato'asay, mapasifana'to to malodemak no malasikawasay, irato ko nikacirihodto to pakayniay " o sarikorayto a sikawasay no pangcah" ta saan ko sowal.

Tonamatino ko pitelac itakowanan haw i,cacay a fulad o kinatoloay kako paka'araw to lemed, o ca'ayaway haw i, cinglaw ko kalokilakilang i cikaw no lalan a mikawih i takowanan, itira kako a raheked ko faloco' a mikihatiya a matinako ko tada o ma'oripay, micomod i lalekoan no kilakilang a mifulod a mikihatiya a makero, awaay ko no tamdawan a fana', o malacecayayto ato kalomaan a malacacayayto ko pina'orip. nikaorira, pakayni i mata no tamdawan haw i, caay kamatira, o maepaayto, o masingkiayto, mafolafo:lato saan ko rihaf no tamdamdaw a tengila:to ko rihaf. nakaorira, o tayal no malasikawasay,o cecayto no malalitemohayto ato mato'asay, haen saanto ko faloco' no mako.

Talakawakawasay ko 'orip no masidaway

I tini i safaw to enemay ko mihecaan no mako a misatapang a malamaangangaay ko 'orip i, masafolad ko nipipakararima to parod no loma ako, 'ayaw no nini i, matiniay to a mapakaroray ko tato'asan no niyam, a talakawakawasan ko 'orip no masidaway hananay, caica:iho kalasawad itini i harateng no mato'asay a talahenot ko narorayan i, miliyaw haca i tatirengan no mako a mapasadak ko

matiniay a demak, miliyaw haca a mapasikawas ko paro no loma', tada ikakaay ko padas no ina no mako to pakayniay i tatirengan no mako to kalo kakawaw no sikawasay. Yo talapa'elal to nano kapa'elan i, hila itini i takar no loma' a o mikalicay, o roma i, i tiniay i koyo no loma a mikayakay, itinito ko nika tolang o sanayto ko roray no ina no mako a misafaloco' to tireng no mako'. O fayi no mako ci Osay-Lahok maka'araw to nikahaen no mako haw i, ikaka ko rarom nira a tomangic, naw haen hato a mipakaroray ko teloc no miso saan to fa'inay nira ci Piday-faloyanan a pacoli to keter telii no faloco' nira.

Yo sa'ayaw ho itini i wawa ni Piday ci Ipayan nasaan to nikapohaw nira, saan i, cai kaala, o roma sato i, tala ci Masakoan o wawa nira to fafahian, o cofaloco'ay cira to sapito'oraw a malakiristo, saka caay kaala, tasarikorayto masiwar a tayni i takowanan ta mapaherek ko nipiselic niira to tayal no malasikawasay a tamdaw.

Mafakel

Saheto o mafakelay ko demak no mako, nawhani, mafana' a somowal ko kalomaamaan itini i hekal, caikaca irakira sakasowal a masasowal, saka o maapaay saan ko finawlan itini i niyaro', ifana' no tamdaw haw i, caito kao no tamdawan saan, nawhani, awaay to ko notamdawan a kalodemak ato kakawaw, saromi'ad saan a mafakel, yo caito pakalosimet ko ina no mako haw i, matahidangto no ina ako ko fayi no mako ci Osay-Lahok, ano caay pakasanga' to kalodemak a mafakel i, matahidangto ko 'a'isidan no sikawasay miala to lo'oh ato epah a mitapal, yo mapalalto to nani paekelan haw i, ma'araw to no mako ko faki fayi i ka'ayaw no mako a mararom, masinpay, iparod no loma niyam i, saheto: sato o mafakelay a maemin, halo safa no mako ci Cihok mahaento a mafakel, o roma i, caito kasadak iloma' milimekto i lalinilinkan ato i moco' no loma', o sapiliyasaw to tayal no

malasikawasay acaay katahicera itakowanan saan a talakeco no loma', sahaca haw i, caito pakalaliw pakaliyas to satahidang no mato'asay, itini sato, ano liyasen a misorikor, amahaento a mapakaroray ko malainaay, saka o faloco' ni Koho, cai kao lalaliwen kini sato, ano kinarefong hanako a kinafalah, ano matinitini ko roray ato tangic a o padesay ko 'orip i, ano mapaterepto ko rawraw no parod no loma', hati:rato ko faloco' ni Koho to sapipasaterepaw no nano tangic no tireng.....

I rikor no nika malasikawasay a tamdaw ci Koho i niyaro' haw i, o tangic ato losa' ko sapisifin nira a pa'ayaw to salikaka nira a mitena' to pitahidang no mapatayayto a to'as, sahaca haw i, itini to nika lasikawasay a masasiroma ko 'orip to romi'admi'ad saka mihadi^di ci Koho a misa'icel a kinafalah to 'orip nira a mamatayal no loma' nira a micawaw toto'as a tahanini.~~~~~

Sarikoray a tolon ni Koho~

Oy---Kamo o tapang no cidal, Kasadakan no cidal, ci salo'afangay han to maan o dadokay Cacingan(Kohoh的巫名)kako. pasalo'afangen kami a miririd to makongpikongpiay, pisikasikalay, nisopikan no makoiri, Kamo o mato'asay ko misaysaysoriay, kamo o mato'asay ko mafana'ay, ira kamo o mato'asay ko pido^doan no niyam o dadokay.-----

結束巫醫的祈語、(Koho巫師名為Cacingan)

Oy---Kamo o kafelecan no cidal, hatiniay han ko maan to sapaini no niyam o dadokay, cimahaca ko pakado^doay to rarikor namo o mato'asay, aka piciji kamo i takowan, ano macowacowa ko pisaysaysori on mako to pasikasikalay, matikenikenihay, mawie'wie'ray, makongpikongpi'ay(生病), Ano caacaay katatodongen kamo iri Taawaay ko sasaysaysorien, away ko kangodoan no mako i piada'adaan, _____

太巴塿祭師古候的一生

十六歲那年在台北紡織工廠上班，在紡織廠上班的原住民不是很多人，因為工作勤奮得到上司的重用升格為幹部，一天工作八小時全天都是站立著，若遇加班也同樣站立，在體力上雖然可以應付得來，但身體不是機械原料製成，耐不住機械式的操勞，有一天兩腳莫名其妙在操作機械工作之中近乎不能站立，雙腳關節非常疼痛不良於行。我的上司是客家人，得知我不能走路時立即給予照料甚至送我至台大醫院在骨科看門診，經醫師診斷之後，查無病源一切正常，看診之餘又詢問祖先有否類似之病或遺傳。我只說明了祖先行過巫師之職，但已過多年。醫師好像診斷出我應該是另類之病，應該循巫醫之類的醫療方式給予治病。特別和我的上司建議去新竹找一位有名的客家老巫師。為了查明病因也就順著醫師的建議前往新竹。

巫師的修行

離開台北來到新竹找到一位客家老人家，已經年邁不能走路，那位老人家是客家人從事巫師的工作已有幾十五六年，她請我坐在她前面，將兩手讓他看看，才看了一會兒就說她知道了，就向陪同前來的主任說我的病是祖先所遺傳下來的。她占卜時，是將手指放於前一個手指之上，依序成彎弓狀態，並對其手指祈禱約半小時之後，就停止祈語，問道：「你祖先是否有一位叫做Piday的名字呢？」，我說：「有，他是我的祖父。」，又問我的主任說：「他不是生病，而是祖先的召喚，非得要她繼承祖父的工作。」那位巫師又轉過來問我：「你每次去基隆是去誰的家？」我答道：「那是我大舅的家。」此時巫師占卜完了之後吩咐我到基隆大舅家，好心的主任又將我載至基隆，正好我的母親也剛從鄉下上來才坐一會兒我

們就到達了，媽媽道：「她有一種預感一直說不上來，就上去基隆，她看了我之後方覺得不大對勁，“口述者Koho講到這就很感傷，過去的埋怨湧上心頭，正逢青春年華，原可以按著自己的理想一一實現，就因為祖父的召命，迫使我停止了建構理想，被迫做不喜悅之事，而「修養」好一陣子，巫師修養決非易事，乃是一種攻克己身非常艱難的工作。講到這裡口述者又埋怨其祖先道：正逢十六歲青春年華，輕易毀在祖先的手上是最感傷的事情，從小時候有個理想就是成為一個頂尖的職業婦女。想一想事過境遷已經過了廿六個年頭，我的生活方式，不管飲食起居，都和村民都不一樣。一般佛教吃素還有蔬菜可以吃，而阿美族的巫師要達到修行完滿的境界，就必須按照祖先要求的達到修行的水準與境界，其莫名之病方可得醫治而痊癒。另外一個督促使我完成“修行”的毅力乃出自於杜絕祖先，另找一位無辜的子子孫孫來折磨，又因為我是女孩子，還有一點耐心，遵守著吃'Oled(白米碾成粉狀加少許之水)為食物的巫師生活。原來是一個生性活潑又開朗的女子，也因此開始閉關與家人朋友隔離，變得沉靜又獨立的個性。Faiv' Osay-Lahok. (現已過世，她是已逝巫師Piday-Faloyan的遺孀)前來探望的時候也因為我的遭遇而感傷，並且埋怨先夫為何折磨孩子。因為她親身經歷伴隨先夫的生活、瞭解成為巫師的艱苦，出入神界並非易事，祭祖之祭品也須要相當可觀家庭經濟，連代整個家庭都得遵守其禁忌的困擾，所以滿腹的哀怨且同情關心我的遭遇。

巫師的傳承

既然如此，我就下定決心進入巫師的世界，開始進行一個月修行閉關的生活，一天

吃兩餐的'Oled其他食物都是禁忌。一個月之內不能洗澡，以往最多兩三天就洗一次澡，本身喜好乾乾淨淨舒舒服服的感覺，要一個月不洗澡可是一大考驗，仍要求主祀者巫師讓我沐浴。經過允許之後，才用一小臉盆的水另外加一瓶米酒混合於水中來沐浴。過了些時候，幾位巫師到家裡來正式開始施行「祭祖巫術」，家人忙於預備祭品一條約一百廿公斤的活豬來，同家人的協助將祭品拉至巫師跟前，用咒語祈禱，驚奇的是那條豬即然被催眠昏睡過去。巫師們仍然繼續唱歌祈求祖靈臨在，之後就用類似小手指頭大小之箭竹斜口削尖，往豬隻喉頭刺下，豬隻沒有殘叫聲，就此完成殺豬供為祭品的祭祀，家人又為祭品連忙多時。主祭之巫師說：「夠了！」可以處理之後，就將插入喉頭之箭竹利器拔起來，用乾燥的茅草將整隻豬毛燒完，再用祭刀將碳黑的皮刮乾淨，祭刀從豬肚中央由上往下劃開，只見內臟四溢，家人將所有的內臟整理好，命令我抬至頭頂上以示獻給祖先，也表示本家巫師之繼承者，三位巫師不停的唱，我一心一意誠願達成祖先的要求與心意而忍耐許久，更希望因此病得痊癒。巫師令我將頭頂上的祭品放下，開始了他們的祈語，他們祈求祖先應允將巫術傳承於Koho，其禱詞如下：

Kamo o mato'asay kawakawasannanay, O hitofo no rayray ita ci koho malamisikawasay, o fafahian, o teloc ni piday-faloyan mama^, nanay mapaca'ofu namo i faleday.……（語意：你們神界的老前輩，Koho是我們巫師的傳承者，她身為女性，是巫師Piday-Faloyan的後裔，祈願在上的前輩應允），祈禱完畢，就在這個老家，四位巫師唱歌又舞蹈近二小時之久，開始聽見有近似有人跟我說話，聲音如蜂鳴又像電話聲；此時深覺原來巫師的靈感

由此而來這是第一次與祖先對遇，或許與祖先溝通是這個樣子，突然有一個聲音叫我的名字，我則轉向仍在歌舞的巫師說：「有人在叫我。」這番話令巫師個個高興萬分，他們說：「這次他們做的“傳承祭儀”很成功。」此次的四位巫師有：Mayaw-Arong(男)，Tali-Mama(男)，Paha-' Ili(女)，Ina-' Ariray(女)（住砂荖），此時Micaradaway（啓應主祀者）是Mayaw-Arang，romadiway（唱歌回應者）有三位，在唱歌回應當中的Paha-' Ili與Ina-' Ariray是擔任衛護靈魂的工作，引領我出去與回來的路程，避免祭儀進行當中靈魂回不來，影響往後的巫師生活。

巫師與祖先的對遇

(一)占卜：取Damay no Cidal(太陽的青苔)

巫師們所唱的“歌”就是與祖先溝通最原始的媒介，他們歌唱的很起勁，我到達那召喚我之祖先的路就越平順。約過了一小時我覺得他們的歌走了調。而我好像可以自己走了，吟唱歌caradaw的Mayaw-Arang就此叫住護衛我的Paha-' Ili與Ina-' Ariray，坐下來不用跳了，坐Fatakel（竹製床）即可，但仍繼續唱歌。

Micaradaw的Mayaw-Arang命我至“太陽處”取回damay no Cidal(太陽的青苔)，我很努力的行走著，從我眼簾突然劃過一物質我只管用力用右手抓起一把，主祀者Mayaw-Arang看到我已經取回了太陽的青苔，就從我手中搶走，緊握於手中的青苔，又做了祈禱之後類似海草之青苔就在乾淨的碗中呈現了。又再次讓他們高興萬分，初步的修行終

有著落。

Damay no cidal 在巫師的祭儀是一個相當重要的部分，巫師占卜部落的整個事務與行政，乃至部落將來會發生任何重大事故均以此來占卜，能夠達到修行之目的在祖先看來非常潔淨莫過於未婚者，Koho正好符合其條件而取得Damay no cidal，不是所有的巫師都能，所以其異能不可輕乎。

(二)占卜：Mirawis to totiti i mato'asay (向祖先求得豬肉)

巫師們再度考驗我的能力，命我至祖先那裡Mirawis，他們再次竭力的唱著、跳著。而我眼睛乃張開就有一個聲音，叫我將手張開，也命我取一個東西我也看不清楚是什麼東西，他只告訴我這是有關於今年收穫不豐收的事情。我取回之後用力握於手中，而主祀者巫師，也看到我已握有東西就從我手中搶過去，他立刻將那東西置於盛酒的碗中，乍看原來是大姆指大小的豬肉。主祀者巫師解釋道：“今年本部落收成不豐收，且有惡事發生”。果真在那一年部落就有四名當船員遠洋的失蹤了，而檳榔樹上的果子不像往年一樣結實纍纍，又適逢乾旱季節普遍沒有什麼收成，這更肯定了巫師占卜的能力。主祀者看見豬肉後，又解釋道：「Anini a mihecn，Acaay kafengcal ko nikaira no maamaan，A ira komaeta'ay ko nikapatay awA tamd.……」。給我的印象是非常深刻。之後經過祈禱主祀者又將那塊豬肉送回祖先的手中。

巫師占卜之異能

這是第一次在巫師們的陪同之下完成了成為巫師的儀式，與進入巫師的境界之後開始其占卜的功力訓練。在這一次到太陽處取得，Damay no Cidal更是決定性的關鍵，能

否成為Sikawasay的傳人，取得Damay之功夫是主要的過程，還好經過巫師們的陪伴方能達成。在這個階段讓我印象深刻的是，當祖先叫我用右手抓一把時，我都不知道手中取得之物為何物，直到主祀者命我將手中物置盛酒的杯中時，才知道是類似海邊的菁苔，主祀者將碗中的菁苔用手解開做占卜的工作說道：「Koho從已逝的Piday-faloyan那裡得了七、八成的異能。令我感到幸慰，也令在場的巫師與家屬感到高興，一個月的艱苦起居總算有了成果。巫師們就此打住，將所有的儀式停下，結束了一連串的歌。此時我又有另一種“感應”，這個“感應”讓我從巫師們的歌聲中占卜，讓我有先見，先知的能力，此感應就此成為往後行異能之主要能量。曾經有人尋找遺失的東西，此東西為何人所偷取，經過修行也清楚的看見為何人所為。早期農人必須借助牛的力量來耕作，牛走丟遺失了更是大事，有人前來找牛隻，經修行占卜後，也清楚看見牛所到之處和第二天牛會走到那裡而可以撞見，都可讓遺失牛者滿意的結論而輕易的尋回，其異能都是由此開始的。

巫師們的看見我年紀還輕，不能記憶或習得所教之後，便結束了本次的所有儀式。歷時約一天。

Mitelac(巫師修行成果驗收)

第二次修行成果驗收將在15天之後進行。

Mitelac是第二次修行靜養後的“成果驗收”，因為在第一次與第二次的儀式，相繼15天，而這15天裡的一舉一動都是按著Pasidaway(巫師自稱)主祀者的囑咐避開“禁忌”生活所成就的成果給予驗收與肯定。而主祀者仍是同上次之團體，這時已沒有“Pafafoy”之儀式，直接向賣豬商人購得豬

所有的內臟，另外又購買“豬體各部”約各半斤重當祭品祭拜。（豬體各部約半斤在儀式簡化上均表示整隻豬體為祭品）

在這個階段讓我習得在什麼方向祈禱自己的靈魂，又在其他方向祈禱後，向祖先取得（“植物” or “固體物質”）“聖物”，巫師們此時不再陪我了，只有觀察我的“祭祀運作”只在一旁陪唱，我取得聖物之後，主祀者隨即從我手中接過後，經祈禱又送回取得之處，直到他們認為已達成熟的地步，其觀察結果非常滿意，就此終止本階段的“Mitelac”儀式。

Mitelaw儀式（隔離分界）

Mitelaw儀式（向南方）= O Sowl no mato'asay i, o sapila'ed o “fatiyaw”根據老巫師的說法是指一特殊的長繩。而在此階段是用來Mila' ed.意即“分界隔離”）那長繩曰Fatiyaw所發山來的聲音尤如Toku（阿美族早期的風箏）發出來的聲音Waw—Waw--Waw……的一樣又很難拉，“拉的動作”根據巫師的說法是Mitelaw，而Mitelaw是早期巫師在祭祀時是“作隔離之用，病人就是跳躍越過此一繩索，方能隔離病魔而得痊癒”。當放鬆繩索之祭，其聲音猶如斷了線的纜繩何其恐怖，這個儀式就告一個段落。

Mi^pod to Salo'afang(召自己的靈魂下凡間)

Miang'ang to Salo'afang（召靈魂）儀式繼續由主祀者巫師主祭，叫我面朝北方面向Faiy-Dongi（管理生命之祖先），此處是專屬召喚病人靈魂之祖先。約半小時後，在巫師唱著歌的同時，看見了我自己的靈魂，而且對我表示善意的微笑，不知向何人循問，便與主祀者之巫師說：「她很像我。」在旁

的幾位巫師跟著笑了，很興奮的認為，他們今天的祭祀非常成功，又因為Koho本身的修行有成之故，所以能順利的完成；主祀者叫我自己召喚靈魂，我只有一句“Kati Kati Kati Kati Kati Kati-----”（意即來吧！）隨即靈魂就附在我的本體，當時我突然覺得驚奇萬分，向主祀者說明靈魂依附本體的情況，又惹來巫師們一陣大笑。經過主祀者巫師的判定，本階段終告落幕。

Mi'pod to Mato'asay儀式(意即“請祖先下凡間”)

在上一個儀式之後，接下來這個儀式就是請“祖先下凡間”，是朝向東南方向，同樣除了主祀者，其他巫師們仍唱著歌。在吟歌之中，突然看到老人們在我面前出現，一個個介紹自己他們是誰，為何者家族，也特別將他們在世時所做的豐功事蹟與特殊巫師執事和我說明，我將祖先的問話同主祀者說明，主祀者也証實其祖先幾代之前曾有巫師之職，及其他執事，也認為已達此階的水平。用祈禱與手勢切斷我與祖先的溝通談話，就此終止了本階段的儀式。

Papikoliniw儀式，意即“偷”之意

巫師團原來決議驗收她向祖先“偷的本能”，其中有一個女巫覺得有點不妥，提議“暫時不要讓有偷的習慣，絕對不能偷錢、偷金子、因為她年紀還很小，不然後果將不可收拾。後來他們決議只偷檳榔，當時氣候乾旱，檳榔沒有收成，故至祖先那裡取得。或許巫師們也想滿足他們口的慾望吧，隨即唱歌後異像中也見到了祖先和他們要檳榔，祖先們仍有“小氣”之嫌，不肯給我，今天你拿到這檳榔以後會不會也借此異能去偷錢呢？我的回答“不會”，祖先們仍無意釋出

檳榔。只好在祖先不注意時順手將一粒完整的檳榔取下握於手中。

主祀者也看到我拿到了，立即將我手抓住，並將手中的聖物檳榔取走置於跨下，此舉表示Ma'acek不潔淨，意即祖先不會再取回了。放到祭典用的碗，主祀者言，此聖物——檳榔，不是一般巫師都可以到祖先那裡取得，就因為我還沒結婚，認為是潔淨之子（無罪），方才容易取得聖物。那檳榔約大姆指大小，主祀者分四半切開，謝祖祈禱畢後，不拿荖葉與石灰為配料，巫師們一人4分之1粒入口，他們表示口感相當特別，其汁“紅澤”鮮明，真是令人驚奇。從這時他們就終止我此異能，深怕會到合作金庫、或銀行農會偷錢，商議結果“要讓我成婚，徹底要減半我此特異功能。不然往後那一天缺錢用將會做出反常的事，必惹大禍，乃決議結婚一途。但巫師之養成修練仍在進行之際，尚未達成Miti'elac（即出師）境界之故，故排除其終止異能之舉。

Miti'elac儀式(意即“洗塵封立巫師”)

第三次驗收“巫師修行養成訓練”成果是與前次相隔15天，也就是修行第三十日舉行Miti'elac儀式，在這時除了必要的酒、'oled、香蕉葉等祭儀道具外，其祭品已不甚重要，純粹是給我做最後的自由練習，而他們只有伴唱給予協助，經過上述過程一一履行後，沒有任何差錯，主祀者與其他巫師商議，結果仍給予滿意的評鑑，而結束了一個月來的閉關生活，此時家人方可預備青菜米飯讓我進食，魚肉也可以吃了，但主祀巫師只讓我唇舌沾到即可，因為長遠看魚肉仍是巫師的禁忌，於是囑咐兩年的時間去遵守，同其召命遵守兩年整不沾魚肉。而今每三個月只吃一次了。第三次的Mite'lac就止結束了，為此完成巫師就職的儀式。

根據口述者的說詞，每當在進行各項儀式時，村民也無數次的圍觀，好奇有年輕一輩的傳承延續巫師的工作，因為在民國六十年前基督教與天主教等其他教派福音相繼拓展，巫師的活動隨即沒落，此時有巫師新生代復出，驚動了鄰舍與村民前來圍觀的稱奇。

從Mitelac之後仍與祖先互通。給予指導或指正作為與行事，在口述者言其職事，是「現世阿美族最後一位巫師」。

從這個時候約平均一個月有三次看到異像，第一次看到路邊的樹會講話招呼一起作樂，深覺那是生命的律動而同路樹一起唱歌又跳舞，進入了路樹團體生命的境界，完全沒有人的知覺。這是與自然界產生了一種互動，而一般人絕非肉眼耳聞所能經驗，所以村民鄰舍看到此景造成許多流言：「Koho已經“Maepa” Masingki（即精神病）等斷語，但我清楚這是“祖先與我通靈智慧互通”的方式。

Talakawawasay ko'orip no masidaway(出入神界的巫師生活)

自從16歲開始進入巫師（Maangangay）的生活後，幾乎每個月帶給家人困擾，之前家族也曾經有過此類煩擾家人的情況，Talakawawasan ko 'orip no masidaway之情形形成，還沒有在老一輩家人記憶沉澱消失的情況下，再度在我身上發生。導致我Mapasikawas（祖靈附身）時，母親時有過人的焦慮擔憂我可否承受得了如此煎熬，另外每當從失神狀態醒來時，不是在屋脊就是在房樑樑柱上爬行。已逝世的Piday-faloyan（死裡陰府中傳承巫術之人）之事，Osay-Lahok當我在失神狀態下。也為我承受莫大壓力感到難過與不平，也埋怨先夫為何將這

份重擔，加負予正值青春年華之子孫而哀嘆。已逝的祖先原來是將巫師之職事傳承給長子 Ipay-piday，而令 Ipay-piday 頓時在正常的情形下雙眼失眠，邀請巫醫至 Ipay 家中行巫術之後而得痊癒，又輾轉向其二女 Masako 顯明時也 Mafolosi (見異象) 後，因為他拒絕傳承，一心一意於基督教宗教而作罷。最後移轉到我身上方才結束“傳承”的問題。

Mafakel：意即精神失常被鬼引魂。

Mafakel 對我來講是失空見慣的事。因為萬物都會說話，必須與之對話之故，讓一般人看來是胡作非為，且不尋常或反自然之舉，或許這就是巫師獨特之處。每每失神，我的母親不能解決就叫我的姑姑 Osay-Lahok，經過祈禱無效，最後必定再請主祀者巫師請來家中，預備道具 Lo'oh (香蕉葉) 與 Pab (酒)，祈禱者歌唱後，便醒來恢復知覺，當時我也不知道我做了什麼事，只見一旁的母親與姑姑怨天尤人。妹妹 Cihek 也曾有 Mafakel 的情形，整天躲在牆角或床底不敢出來，意即逃避祖先巫師之傳承，但後來臨到我身上之後，一心一意為了終止這等家族的困擾，一頭栽下身後，就此平熄了家族 Mafakel 的情形。

開始巫醫的祈語 (朝東方)

Oy---Kamo o tapang no cidal, Kasadakan no cidal, ci 'afangay han tomaan o dadokay Cacingan (Kohoh 的 巫 名) kako. pasalo'afangen kami a miririd to makongpikongpiay, pisikasikalay, nisopiykan no makoiri, Kamo o mato'asay ko misaysaysoriay, kamo o mato'asay ko mafana'ay, ira kamo o

mato'asay ko pidodan no niyan o dadokay.-----

(語譯：噢——你們太陽之祖，太陽東昇之地，我是你們謙誠卑微的工作者 Cacingan 專為你們工作，請惠予協助賜下祖靈與智慧來延續醫治之能，醫治勞累瘦弱病疾、在床上癱瘓不起，在我行醫病祭儀之際，懇請先輩祖先惠予醫治，因為你們是大能者，我們只是你們智慧的跟隨者，操掌大能在乎於老前輩。-----)

結束巫醫的祈語、(Koho 巫師名為 Cacingan)

Oy---Kamo o kafelecan no cidal, hatiniyahan ko maan to sapaini no niyam o dadokay, cimahaca ko pakadodoay to rarikor namo o mato'asay, Aka picivi kamo i takowan, Ano macowacowa ko pisaysaysori on mako to pasikasikalay, matikenikenihay, mawie'wie'ray, makongpikongpiay (生病), Ano caacaay katatodongen kamoiri Taawaay ko sasaysaysorien, away ko kangodoan no mako i piada'adaan, -----

(語意：噢-----我祖太陽西下之地，我們巫師執行者盛情招待見諒有不周詳之處，

你們祖先之後還有誰能跟隨仿效你們的英明，請不要讓我偏離正道，無論我如何施行祭儀來醫治在床上癱瘓不起的、跛腳不良於行的，身體疲勞成疾的、不省人事重病的，雖不及祖先醫病之能而儀式有欠佳不當之處，願老祖先讓我立足於敵我者-----)